

economia
social

Tallers de creació, desenvolupament i gestió de cooperatives

Pla docent

2022

Índex

Públic objectiu	3
Objectius d'aprenentatge	4
Contingut	5
Metodologia	8
Equip docent	12

Públic objectiu

- Professionals i personal tècnic assessor de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius (+ cercles cooperatius)
- Persones que treballen assessorant, en serveis de gestoria o orientant en la creació d'empreses i ocupació, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb interès en la forma cooperativa.
- Persones emprenedores que tenen previst posar en marxa algun projecte de treball per compte propi i que estan interessades en l'organització dels seus projectes socioeconòmics en forma de cooperativa.
- Professorat de secundària, batxillerat i cicles formatius que imparteixen el mòdul d'economia i emprenedoria i treballen possibilitats d'ocupació futura dels alumnes.
- Professionals i autònoms que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a espais de cooperació amb altres.
- Persones amb funcions de direcció i gestió d'empreses que valorin l'opció cooperativa com a possible via per donar forma a projectes de cooperació empresarial amb altres.
- Persones emprenedores que es plantegen incorporar les consumidores i les usuàries com a sòcies i com a part implicada en el desenvolupament i la gestió dels seus projectes empresarials.
- Persones a les quals els pot interessar organitzar-se per tenir accés a algun tipus de producte o servei en unes condicions determinades: habitatge, alimentació, educació...
- Persones sòcies de cooperatives que tinguin interès en formar-se en eines i recursos per al creixement i la gestió de la seva cooperativa.
- Persones que tenen interès en aproximar-se a l'economia social i solidària i en especial al model cooperatiu.

Objectius d'aprenentatge

- Introduir al món cooperatiu, conèixer els elements clau que defineixen les cooperatives, així com l'ecosistema cooperatiu català.
- Conèixer experiències cooperatives de Catalunya i d'arreu del món que exemplifiquin la diversitat, riquesa i interès de l'opció cooperativa.
- Reflexionar sobre les competències de treball en equip i l'encaix de la forma jurídica cooperativa en projectes emprenedors.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de serveis com a instrument de cooperació per a la viabilitat i el creixement del projecte professional o empresarial, així com els elements que convé tenir en compte per valorar l'encaix amb projectes concrets.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de treball com a empresa en el marc de creació d'ocupació i els elements que convé tenir en compte.
- Conèixer les potencialitats de la cooperativa de consumidors i usuaris (i en els seus diferents àmbits: compra conjunta de productes, ensenyament, habitatge...) com a instrument per organitzar i donar forma a projectes col·lectius que donin resposta a diferents necessitats.
- Facilitar eines i recursos de gestió cooperativa i de reflexió per al creixement d'empreses cooperatives.
- Apropar els conceptes emergents entorn l'economia col·laborativa, el cooperativisme de plataforma i cooperativisme obert.
- Incorporar el consum i la producció responsables en totes les fases i processos de les empreses d'ESS per contribuir a la transició ecosocial.
- Conèixer les finances ètiques, solidàries i cooperatives, les seves principals entitats i les oportunitats que ofereixen a projectes emprenedors.

Contingut

UNITAT 1 – Aterrant en el cooperativisme

- Introducció al cooperativisme
- Les cooperatives a Catalunya en xifres
- Tipus i classes de cooperatives
- Experiències cooperatives

UNITAT 2 - Les cooperatives: què cal saber-ne?

- Finalitats, principis i valors cooperatius
- Marc legal
- Persones sòcies
- Òrgans de govern
- Règim econòmic
- Règim fiscal
- Autoregulació

UNITAT 3 – Característiques de les cooperatives

- Característiques, avantatges i potencialitats de les cooperatives
 - De treball associat
 - De consumidors i usuàries
 - De serveis

UNITAT 4 – Engegar i participar en un projecte cooperatiu

- Aspectes clau de la posada en marxa:
 - Equip promotor
 - Elements de viabilitat i de sostenibilitat
 - Elements bàsics
- Gestió cooperativa:
 - Entorns complexos i models de gestió
 - La dimensió relacional

UNITAT 5 – Amb què comptem per constituir la cooperativa?

- Procés de constitució d'una cooperativa
- Actors, eines i recursos facilitadors
- Ecosistema cooperatiu

UNITAT 6 – Coneixent cooperatives reals: estudi de cas

- Filigrana Produccions 360, SCCL (cooperativa treball associat)
- Escola Lliure el Sol, SCCL (cooperativa de serveis)
- Som Connexió, SCCL (cooperativa de consumidors i usuaris)

UNITAT 7 – L'estratègia empresarial de la cooperativa

- Què és l'estratègia empresarial?
- Planificació estratègica o reflexió estratègica?
- Com es construeix el marc estratègic?
- Preferències estratègiques de les empreses d'economia social i solidària
- Els posicionaments estratègics
- L'estratègia en la política de l'empresa
- Contingut bàsic per a l'elaboració d'un marc estratègic a la cooperativa
- Estudi de cas: L'Esberla, SCCL

UNITAT 8 – Treball i gestió d'equips, governança compartida

- L'esfera relacional dels grups
- Estructura organitzativa: l'esfera visible
- Cultura organitzativa: l'esfera invisible
- Estudi de cas: ColaBoraBora

UNITAT 9 – Intercooperació

- Orígens i principis i tipus d'intercooperació
- Criteris d'intercooperació. Claus d'èxit i fracàs
- Formes jurídiques
- Estudi de cas: Grup cooperatiu ECOS

UNITAT 10 – El cooperativisme de plataforma

- L'economia col·laborativa
- El cooperativisme de plataforma
- Governança i fórmules jurídiques d'ESS per al cooperativisme de plataforma

UNITAT 11 – Consum responsable i transició ecosocial

- El consum davant de la crisi socioecològica
- El consum responsable
- Els límits del consum responsable
- El setè principi cooperatiu
- El paper de l'ESS en la transició ecosocial
- El compromís cooperatiu amb el consum responsable
- Iniciatives d'ESS que faciliten el consum responsable

UNITAT 12 – Finançament ètic, solidari i cooperatiu

- Introducció a les finances ètiques
- Estratègies de finançament de les cooperatives
- Entitats i instruments financers a disposició de cooperatives i entitats de l'ESS
- Micromecenatge i microfinançament
- Experiències de finançament i suport col·lectiu

Metodologia

La **formació virtual** es desenvolupa a l'aula virtual del programa d'Economia Social basada en la plataforma Moodle.

La formació completa consta de **12 mòduls o unitats que es poden treballar de manera independent o agrupats en itineraris recomanats**. Les persones interessades poden cursar una sola unitat, diverses de manera aleatòria, fer un dels itineraris o bé fer l'itinerari complet.

Els itineraris estan configurats pels següents mòduls:

- **Creació:** M1 a M6
- **Desenvolupament:** M7 a M9
- **Complet:** M1 a M9
- Els mòduls 10, 11 i 12 no formen part de cap itinerari.

Cada mòdul consta de materials descarregables i visualització de vídeos, un tauler d'avisos i notícies i un espai de fòrum on es pot interactuar amb l'equip docent i altres alumnes. En acabar cada mòdul, l'alumnat realitza un test d'autoavaluació de continguts amb respostes obertes i tancades que reben un retorn per part de l'equip docent.

Càrrega lectiva

MÒDUL SOLT	10 h càrrega lectiva
ITINERARI 1: CREACIÓ	40 h càrrega lectiva
ITINERARI 2: DESENVOLUPAMENT	22 h càrrega lectiva
ITINERARI 3: COMPLET	58 h càrrega lectiva

MÒDUL	Participació	Lectura + visualització vídeos	Avaluació
Inicial Jornada	2		
Inicial Presentació	1		
1 Aterrant en el cooperativisme		4	2
2 Les cooperatives: què hauríem de saber		4	2
3 La cooperativa (treball, serveis o consum)		4	2
4 Arrencar i participar en un projecte cooperatiu		4	2
5 Com i amb què comptem per constituir la cooperativa?		4	2
6 Coneixent cooperatives reals: estudi de cas		2	4
7 L'estratègia empresarial de la cooperativa		4	2
8 Treball i gestió d'equips, governança compartida		4	2
9 Intercooperació		4	2
10 El cooperativisme de plataforma		4	2
11 Consum responsable i transició ecosocial		4	2
12 Finançament ètic, solidari i cooperatiu		4	2
Final Valoració taller	1		

La unitat 6 és un mòdul específic d'estudi de cas, se'n presenten tres. El **mètode del cas** és una estratègia d'ensenyament/aprenentatge que, mitjançant la descripció d'una situació real, pretén apropar a l'alumnat a la realitat i aprofundir en els diferents aspectes tractats al llarg de les 5 primeres unitats del curs. El cas descriu un escenari global en el qual s'hi conjuguen diverses variables i que és susceptible de ser objecte d'estudi. Es tracta d'analitzar la situació, definir els problemes i arribar a les seves pròpies conclusions sobre les accions que caldria emprendre, discutint el cas, idealment, en equip i descrivint o defensant el seu pla d'acció. És una estratègia que afavoreix la implicació en el seu propi aprenentatge i possibilita el treball en equip.

Mitjançant l'estudi d'un dels tres casos plantejats, aprofundirem en la tipologia de cooperativa estudiada. Permetrà exemplificar la teoria, posar en pràctica els coneixements adquirits i serà una eina per a l'avaluació de l'aprenentatge.

Jornada

En el marc de la formació s'organitzarà una jornada que comptarà amb la participació de les experiències cooperatives de la unitat 6 per tal de conèixer la seva realitat actual i poder establir un diàleg amb elles.

Tutories

Més enllà de les consultes continuades que l'alumnat podrà fer a l'aula virtual, es preveuen quatre moments de tutoria per compartir preguntes, reflexions, comentaris i donar-hi resposta.

És un espai obert, de participació voluntària i en directe, que permetrà mantenir un debat amb les docents a partir de les consultes que l'alumnat realitzi.

Sistema de valoració

En cas de realitzar mòduls solts, per obtenir el certificat d'aprofitament cal participar en un 100%.

En cas de realitzar un dels tres itineraris, el requisit necessari per obtenir el certificat d'aprofitament és d'un 75% de participació.

Calendari

Els tallers es poden cursar de manera intensiva (per exemple, l'itinerari complet en 7 setmanes) o al ritme que cadascú prefereixi fins que l'aula es tanqui.

El 19 d'abril s'obrirà l'aula virtual i cada alumne tindrà accés al primer mòdul al que s'hagi inscrit, donant accés progressiu a la resta de mòduls a mida que es realitzi el test d'autovaluació que correspongui.

ABRIL

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

MAIG

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

JUNY

			1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30				

JULIOL

			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

AGOST

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

SETEMBRE

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2

● **INICI:** 19 abril 2022

○ **JORNADA PRESENCIAL:** primera quinzena de juny

● **TUTORIES:**

- **Primera tutoria:** dimarts 10 de maig (12h-13h30')
- **Segona tutoria:** dilluns 6 de juny (16h-17h30')
- **Tercera tutoria:** divendres 8 de juliol (9h30'-11h)
- **Quarta tutoria:** dimarts 13 de setembre (17h-18h30')

● **AVALUACIONS:**

- **Primera convocatòria:**
 - Termini màxim entrega: 26 de juny
 - Retorn: 1 de juliol
- **Segona convocatòria:**
 - Termini màxim entrega: 25 de setembre
 - Retorn: 30 de setembre

● **TANCAMENT:** 1 d'octubre de 2022

Equip docent

En tot moment, l'alumnat estarà acompanyat pel personal docent, que seran els referents per a l'alumnat a l'aula virtual i tindran les funcions següents: guia en la "navegació" dins de l'aula, seguiment del ritme de participació del taller, resolució de dubtes, resolució d'activitats i dinamitzador del fòrum, a més de ser les persones referents per a possibles incidències tecnològiques dins de l'aula

Aquest equip està format per persones sòcies de les cooperatives Labcoop, l'Apòstrof, Calidoscoop i Etcèteres. Totes les cooperatives esmentades són alhora sòcies de LabCoop, del grup cooperatiu ECOS, de Coop57 i de la Xarxa d'Economia Solidària.

Els i les docents compten amb una dilatada experiència vivencial i una trajectòria destacable dins el món del cooperativisme i l'economia social i solidària. Entre l'equip docent hi ha diverses experteses, des de l'emprenedoria fins a l'acompanyament a persones i grups en la creació de cooperatives, passant per l'assessoria, la mediació i la resolució de conflictes.

Promogut per:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

Amb el finançament de:

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ECONOMÍA SOCIAL

**economía
social**